[Ma]andag, 21 April 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3278

AMIGOE DI CURAÇAO

[Di]t blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
[f.] 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Administratie: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Vertegenwoordigers voor de Verenigde Staten van Amerika:
M. D. BROMBERG & Associates Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

„Chaire, Chaire, Eleutheria."

Tsaar Boris III bij Hitler.

[..]s de Kluizenaar wist van geen oorlog.

BORIS BIJ HITLER.

[V]an ingelichte Duitse zijde deelde [me]n mede, dat Tsaar Boris van Bul[gar]ije op 19 April Hitler in zijn Bal[kan]hoofdkwartier een privé-bezoek ge[bra]cht heeft. Boris keerde op 20 April [naa]r Sofia terug (Berlijn, (AP) 21.4).

[JO]EGOSLAVISCHE REGERING IN ATHENE.

Het Duitse nieuwsagentschap DNB [ra]pporteerde uit Boekarest, dat de Joe[go]slavische Koning Peter II, Generaal [Si]movic en verschillende andere Mi[nist]ers zich reeds verschillende dagen [in] de Griekse hoofdstad zouden bevin[de]n (Berijn, (AP) 21.4-.

HOE DE GRIEKEN PASEN VIERDEN.

De tradionele Paaszondag van de [Gri]ekse Orthodoxe Kerk werd ver[sto]ord door het gedonder van de af[weer]kanonnen boven de stad bij het [luid]ende alarm en de volgende gebeur[teni]ssen in Griekenland:

1) Een nieuw kabinet van tien werd [ge]vormd, in plaats van de gewone 21 [lede]n, door Sakellariou, nadat Kod[zia]s en Mazarakis gefaald hadden om [ee]n nieuwe regering te vormen;

[2]) Officieel werd bekend gemaakt [da]t tien vijandelijke vliegtuigen, meest Stuka's, werden neergehaald, toen [de] vijand snorde boven de buitenwij[ke]n van de hoofdstad, waarbij gedu[re]nde het grootste deel van de dag [de] omliggende streken werden gebom[ba]rdeerd;

3) De Koning deed een beroep op [he]n volk namens de nieuwe Regering [o]m zich te scharen achter de nieuwe [R]aad, teneinde de heilige strijd voort [te] zetten;

4) Fragmentarische rapporten kwa[m]en binnen over het terugtrekken der [G]eallieerden naar nieuwe stellingen, [te]rwijl de vijandelijke aanvallen zonder [o]phouden voortduren (Athene, (AP) [2]0.4).

[S]TRIJD IN GRIEKENLAND NOG NIET BESLIST.

Een radiouitzending van het Griekse [P]ers Ministerie, dat te Londen werd opgevangen, deelde mede, dat alle hef[t]ige pogingen van de vijandelijke strijd[m]acht om een ogenblikkelijke beslis[s]ing te forceren gefaald zijn, terwijl de Duitse verliezen enorm zijn. De Duit[s]ers brengen echter nog steeds meer versterkingen aan in gemechaniseerde eenheden, infanterie en vliegtuigen. In het Kalabaka gebied probeerden de Duitsers ten koste van alles om een [doo]r[to]cht te forceren. Zij faalden ech[ter en b]etaalden duur daarvoor in man[s]chappen. **De Duitsers offerden in het Olympusgebied hun soldaten op bij duizenden.** De operaties in Albanië volgen hun normale loop. De Italiaanse pogingen om een ordelijke terugtocht van de Griekse troepen te beletten had tot resultaat, dat verschillende verplet[t]erende slagen aan den vijand werden toegebracht bij een serie van hoogst succesvolle achterhoedeacties (Londen, (AP) 20.4).

GRIEKEN VERDEDIGEN GOED.

Uit Rome wordt gemeld, dat niettegenstaande het communiqué van Donderdag, waarin werd gemeld, dat het gehele Griekse front een crisis zou doormaken, de Italiaanse persberichten lieten blijken, dat de Grieken nog steeds een geweldige tegenstand bieden op vele punten. De correspondent van „Il Messagero" aan het Griekse front schreef, dat bij de strijd in Albanië de Grieken met het vaste voornemen strijden om niet te wijken. De Italiaanse correspondent deelde mede, dat zij niet strijden als iemand, die weet, dat een nederlaag niet te vermijden is, doch als iemand, die zich niet aan zijn ondergang heeft overgegeven (Rome, (AP) 20.4).

EEN TWEEDE THERMOPYLAE.

Uit Griekenland wordt medegedeeld, dat indien Griekenland gered wordt, dit zal moeten gebeuren door een tweede Thermopylae (De Themopylae is een pas tussen Thessalië en Looris in 480 v. Chr. door Leonidas tegen Perzen verdedigd). Volgens strategen zou dit de enige weg zijn, waardoor een binnenvallende vijand van Noord- naar Zuid-Griekenland kan binnendringen.

Het is de scène geweest van een historische strijd van de Spartanen tegen den overmachtigen Perzischen vijand. De Duitsers zijn intussen niet door het front gebroken en hoewel de Britse en Griekse strijdkrachten zich terugtrekken is de geest van de soldaten aan het front uitstekend en zijn zij bereid tot het laatst weerstand te bieden. Er is een geweldige samenhoping op de smalle wegen, waarover wagens door muilezels getrokken, alsmede gepantserde wagens in zwermen zich een baan maken naar het Noorden. Niettegenstaande de drukte worden alle bewegingen ordelijk uitgevoerd.

Men gaf order, dat indien een voertuig mocht omslaan, en dit gebeurt wel eens, men het meteen over de klip moet duwen. **De Duitsers hebben intussen reeds enorme verliezen geleden en sommigen schatten het aantal, sedert de Griekse invasie, reeds op 50.000.**

GEVANGENEN WORDEN TERUGGEZONDEN.

De volledige verduistering van Budapest, welke was aangevangen bij het begin van de Balkanoorlog eindigde hedenavond. Alle gevangenen, die gegemaakt werden in de Joegoslavische oorlog en die zich in Hongarije bevonden, worden door de Duitse militairen naar huis gezonden. Tussen 7000 en 8000 gevangenen werden reeds teruggezonden. De Kroatische gevangenen, die door het Hongaarse leger waren gevangen gehouden, worden in gesloten treinen naar Kroatië teruggestuurd (Budapest, (AP) 20.4).

GOEDE HOOP OP OVERWINNING.

De Engelse Procureur-Generaal Sir William Jowitt deelde in een vergadering mede, dat Engeland de oorlog niet zou kunnen verliezen, indien de Duitsers Griekenland, het Suezkanaal of de Mosul-olievelden zouden veroveren. Engeland zal slechts kunnen verliezen, indien het met succes wordt geïnvadeerd. Jowitt zeide, dat Hitler tweemaal zoveel olie verbruikt, als hij verkrijgt. Als de Amerikaanse machines, indien zij Engeland bereiken, zullen worden in gebruik genomen, zal dit een besissende invoed hebben. Hij prees de Engelse bedreiging om Rome te zullen bombarderen en met beter bommen, tot wij hen zullen geven, wat ik een hel kan noemen." (Sittingbourne, (AP) 20.4).

SPEECH VAN GENERAAL SIKORSKI.

Generaal Wladislaw Sikorski, Premier van de Poolse Regering in ballingschap, hield een speech voor personen van Poolse geboorte of nakomelingenschap, waarin hij hen vroeg om trouwe burgers te blijven van de Verenigde Staten en verklaarde, dat Engeland en zijn geallieerden de oorlog zullen winnen (Chicago, (AP) 20.4).

KARDINAAL KASPAR OVERLEDEN.

Uit Praag wordt gemeld, dat Kardinaal Aartsbisschop Karel Kaspar van Praag is overleden. Hij werd in 1870 geboren en werd benoemd tot Kardinaal in het jaar 1935 (Praag, (AP) 21.4).

BRITSE AANVALLEN IN AFGELOPEN NACHT.

Het Britse Ministerie van Informatie deelde mede, dat Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht vijandelijke objecten in Westelijk Duitsland alsmede de invasiehavens hebben aangevallen (Londen, (AP) 21.4).

WAT ZAL FRANKRIJK DOEN?

De Franse Regeringsradio beweerde, dat Vice-Premier Admiraal Darlan van plan zou zijn om de Franse vloot of de Franse bases aan de asmogendheden over te leveren, terwijl Darlan zich gereedmaakte voor zijn volgende reis naar de hoofdstad van het bezet gebied. De radio zeide:

„Admiraal Darlan, die door Churchill en alle Engelsen gedurende de oorlog werd beschouwd als de meest loyale geallieerde is, volgens de De Gaulle-radio die driemaal per week uitzendt, een man geworden, die op het punt staat de vloot en bases van Frankrijk en het Imperium weg te geven.

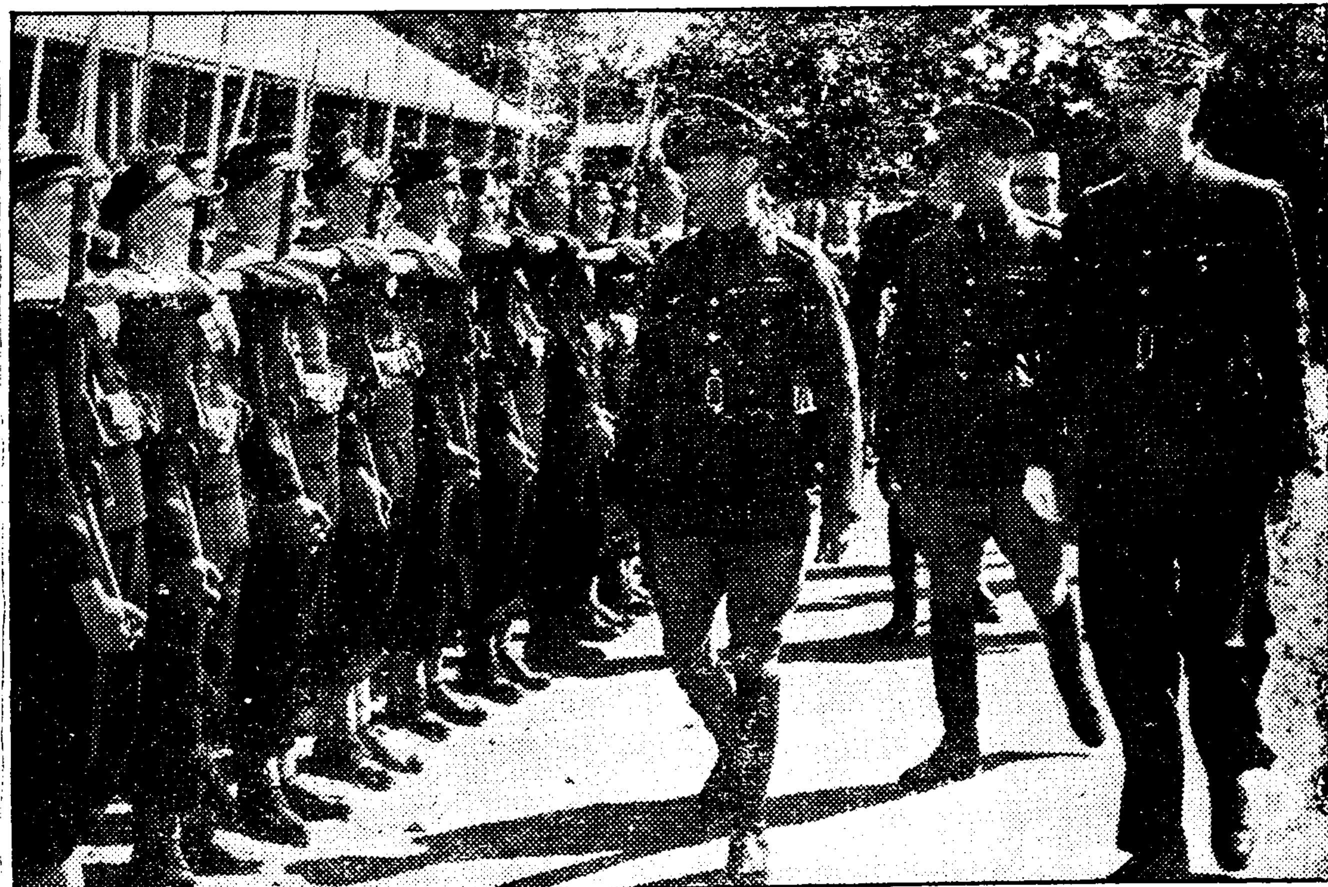
In Frankrijk zouden groeiende aantallen Fransen in bezet zowel als in onbezet Frankrijk telkens trachten naar Londen te ontsnappen om zich te voegen bij de strijdkrachten van De Gaulle. De nieuwe maatregelen, die door de Franse Regering zijn genomen maken het thans echter haast onmogelijk voor elken Fransman van dienstbare leeftijd om een paspoort te krijgen, tenzij men voor belangrijke zaken reist, en dan nog slechts na een nauwkeurig onderzoek. Strenge straffen worden uitgedeeld aan hen, die trachten uit het land te vluchten (Vichy, (AP) 19.4).

DUITSERS SCHIETEN OP ITALIANEN.

Geen officiële bevestiging werd verkregen omtrent de rapporten, dat Duitsers vuurden op Italianen, die trachtten zich bij de aanval op Tobruk terug te trekken. Van ingelichte zijde deelde men mede, dat iets dergelijks ook bij Sollum heeft plaats gehad, hoewel het hier mogelijk is, dat de Italianen, die door de Engelsen werden teruggedreven, in het geschutsveld van de Duitsers geraakten (Caïro, (AP) 20.4).

FRANSE OORLOGSSCHEPEN HEROVEREN EEN SCHIP.

Volgens berichten, die Vichy bereiken uit de bezette zone hebben Franse oorlogsschepen het vrachtschip „Fort de France" van de Engelsen heroverd en naar Casablanca gebracht. Overeenkomstig een verslag van een Parijs nieuwsblad werd het schip door Engelse oorlogsschepen aangehouden, die het naar Gibraltar dirigeerden. Franse oorlogsschepen vingen het toen op voor Gibraltar en lieten de Engelse prijsbemanning de koers veranderen naar Marokko. De „Fort de France" zou voorraden aanvoeren voor de burgerbevolking (Vichy, (AP) 21.4).

Koning George en Generaal Charles de Gaulle inspecteren ergens in Engeland Franse troepen van de vloot.

BRITSE TROEPEN IN IRAK.

Gemeld wordt, dat troepen uit Indië op 17 en 18 April te Irak arriveerden om de verbindingswegen door het land overeenkomstig de Britse overeenkomst met Irak te openen. Een mededeling uit Londen zeide, dat troepen te Basra landden, hoewel deze niet geïdentificeerd werden (Caïro, (AP) 20.4).

DE STRIJD IN CHINA.

Japanse legerofficeren deelden mede, dat men de havens Ningpo. Wenchow en Haimen in de Chekiang-provincie veroverd heeft (Shanghai, (AP) 20.4).

LANDING IN NOORWEGEN.

De Noorse Regering te Londen deelde mede, dat een van de grootste haringoliefabrieken van Noorwegen door erplosieven vernield werd, bij een gedane landing op Noors gebied, welke geen tegenstand ondervond.

De landingspartij voerde haar taak uit overeenkomstig het vastgesteld plan. De machinerieën werden door explosieven vernield, waarna een brand ontstond, die echter werd geblust, teneinde te behoeden, dat de brand zich zou uitbreiden naar andere gebouwen. Er werd niemand meegevoerd, terwijl geen gevangenen gemaakt werden gezien er geen gelegenheid daartoe bestond (Londen ,(AP) 19.4).

Het nieuws van vandaag.

Toen de Hellenen de Duitsers verpletterden aan de voet van Olympus, zongen zij hun volkslied: Chaire, chaire eleutheria (spr. uit: chjére, chjére, elefzeriá; vert. gegroet gegroet, o vrijheid). Datzelfde volkslied van vrijheid en onafhankelijkheid schalde tussen de bergpassen van de Thermopylae, waar duizenden jaren geleden de invallers van Hellas werden tegengehouden door Leonidas. Het klonk bij Larissa, dat de Turken 500 jaar lang getracht hebben te passeren, en zij konden het niet (Zuid-Griekenland is nooit onder den Sultan gekomen). Het schalde tegen de bergen van Kalabaka op, waar monniken in ontoegankelijke kloosters wonen, zo ontoegankelijk, dat bezoekers in een mand gaan zitten en dan door de monniken opgetrokken worden, want wegen of passen, die naar deze kloosters leiden, zijn er niet. „Meteoren" worden deze onneembare kloostertjes genoemd, welker monniken bidden kunnen, maar ook schieten.

„Tevergeefs", zo meldde Londen, „trachtten de Duitsers de pas te forceren". „De Grieken strijden goed", schreef „Il Messagero" in Rome.

Dit en nog veel meer, staat beschreven in de nieuwsberichten op deze voorpagina.

Verder leest u van een klucht; bij Tobruk gingen de Italiaantjes aan de haal, evenals ze dat vroeger reeds deden. De Duitsers moesten een spervuur op hun bondgenoten openen. Dit bericht komt uit Londen, maar werd niet bevestigd.

Een evenmin bevestigd bericht. vertelt, dat Jean François Darlan, de Franse admiraal, doende zou zijn om de hele Franse vloot plus bases aan de Duitsers uit te leveren. Darlan staat als een anti-Brit bekend, doch of hij tot dit in staat zou zijn, blijft te betwijfelen. Het bericht zelf — nergens bevestigd — komt uit Vichy.

De Joegoslavische regering, Koning Peter, Premier Simovic enz., zitten in Athene (blz. 1).

Cardinaal Karl Kaspar van Praag is gestorven (blz. 1).

Tsaar Boris III van Bulgarije bracht een bezoek aan Baas Hitler (blz. 1).

Op de Veluwe woonde een Kluizenaar, die, blijkens een ontvangen nummer van „De Telegraaf", nog niets van de oorlog had bemerkt. Clinge Doorenbos bezong zijn geluk.

De positie van de Duitse katholieken, reeds jl. Zaterdag in ons „Algemeen Politiek Overzicht" ter sprake gekomen, wordt aan de hand van een Tablet-artikel op de voorpagina nader belicht.. 42% van de Duitse bevolking is katholiek. De „Tablet" is het sjieke katholieke weekblad in Engeland, kleine oplaag, peperduur, veel invloed.

Waar de toenadering tussen de vrije Nederlandse gebiedsdelen behartiging verdient, publiceert „Dagblad Amigoe di Curaçao" op blz. 4 een artikel over geologie, klimaat, sociale toestanden van dat gebiedsdeel.

De sleutelpositie der Duitse Katholieken.

VISIE VAN EEN DUITSER IN „THE TABLET"

„Een der belangrijkste problemen onzer dagen is het, of er in Duitsland voldoende constructieve krachten aanwezig zijn, gereed om mee te werken aan de opbouw ener nieuwe morele en politieke orde in Europa — en als die krachten er zijn: hoe deze mobiel kunnen worden gemaakt en benut tot dit grote doel."

Aldus schrijft een Duitser in het Engelse Katholieke weekblad „The Tablet" in een artikel, waarvan wij de hoofdinhoud voor onze lezers willen vertalen. Want hier spreekt blijkbaar iemand die gedreven wordt door oprechte liefde zowel tot de Kerk, als tot zijn vaderland en de hoge Europese beschavingsgoederen.

Het antwoord op deze vraag — zo vervolgt „Germanicus" zijn betoog — is voor buitenlanders moeilijk te vinden, vooral door de propagandistische invloed, die emigranten van velerlei pluimage uitoefenen. Deze behoren meestal tot een der vier groepen: Joden, liberalen, socialisten en communisten; maar waar zij zelf een standpunt verdedigen, dat door gebrek aan innerlijke kracht wijken moest voor de heersende nazie-ideologie, mag dit geluid met wantrouwen worden opgevangen — Zowel wegens het eigen falen als wegens de vijandschap tegen Hitler. Het is echter te begrijpen, dat geallieerde oorlogspropaganda ook van dit wapen gaarne gebruik maakt.

Een inwendige hervorming van Duitsland echter zal alleen kunnen voortkomen uit een liefdevol onderling begrip bij allen, die daaraan moeten meewerken; elk gevoel van haat of bitterheid, hoe begrijpelijk dit ook bij emigranten moge zijn, kan inderdaad veel bederven. Men bedenke, dat Joden soms meesters waren in scherpe critiek, maar dat hiermede nog geen problemen voor de toekomst worden opgelost. Bovendien zou in Duitsland, ook als een ander bewind werd ingesteld, het antisemietisme nog volstrekt niet dood zijn.

Liberale mentaliteit kwam vooral onder Joden voor en al was deze richting numeriek niet sterk, toch heeft zij door haar invloed op de pers in de periode vóór het nazie-regime mede de chaostische toestand veroorzaakt, waardoor het Duitse volk een gemakkelijk prooi der Hitleriaanse propaganda werd. De geestelijke leegte, die na liberaal falen ontstond, werd al te gemakkelijk door de nieuwe ideeënvloed opgevuld.

Wat de Duitse socialisten betreft: deze verloren door hun reformistisch streven, dat vaak tot „verburgerlijking" voerde, hun greep op grote volksmassa's, die zich tot het communisme wendden. Maar ook richten zich brede volkslagen, door een merkwaardige psychische ommezwaai, tot de bruine, extreem nationalistische leer als tot een nieuwe wereldbeschouwing met dieper inhoud dan het Marxistische materialisme bezat. Het is echter duidelijk, dat van deze Blut-und-Bodem-vereerders voorlopig weinig te wachten valt in de richting van een nieuwe ordening in Europa, die toch een zeker bovennationaal karakter zal moeten dragen.

De Duitse communisten hebben steeds nauwkeurig de instructies uit het Kremlin opgevolgd, en sinds het Duits-Russische pact is deze taktiek niet veranderd. Men kan aannemen, dat zij het Hitler-bewind thans veelal steunen, als mogelijk overgangsstadium naar een Sovjet-Duitsland. Kansen hierop zijn nog aanwezig, temeer daar de linkervleugel der nationaalsocialistische partij duidelijk aanstuurt op een bewind naar Russich model.

Na dit vogelvlucht-overzicht zal de lezer beamen, dat van deze oppositionele groepen weinig te verwachten is voor een komende gezondwording van de Duitse staat. Men mag dan ook zeggen — aldus gaat „Germanicus" verder — dat de enig werkelijke constructieve en echt-Europese krachten in Duitsland thans worden gevormd door de katholieken en de vele protestanten, die met hen sympathiseren.

Dit bleek reeds in Brünings tijd, toen de leden der Belijdeniskerk onder graaf Westarp met den kanselier samenwerkten om een gezonde orde in het Rijk en Europa te handhaven — een poging, die schipbreuk leed, vooral door gebrek aan begrip van Britse zijde en de kortzichtigheid der Franse Versailles-politiek.

Deze groep van meer behoudsgezinde katholieken en protestanten omvat in werkelijkheid de meerderheid van het Duitse volk, zowel door getal als door morele waarde. Van de tegenwoordige bevolking in het Derde Rijk is 42 procent katholiek, (de gegapte gebieden, Oostenrijk etc., natuurlijk niet medegeteld).

En het katholiek geloof is bij de meesten geen oppervlakkig vernis: zeker 70 procent daaronder vervult geregeld de godsdienstplichten. Verder kan men er aan herinneren, dat zich onder de Duitsers in andere landen, zoals in Brazilië en de Verenigde Staten, vele actieve katholieken bevinden, die daar een grote steun voor het godsdienstig leven vormen.

Een tot onredeijke proporties vergroeid nationaal-socialisme nu zal men alleen te boven kunnen komen door genoemde gezondmakende krachten, of men zal het nooit te boven komen. Zulk een beweging kan alleen worden overwonnen door machtige, diepwortelende zedelijke en godsdienstige krach-

ten, niet door wapenen, zij mogen dan van binnen of van buiten komen.

En hierbij zullen Duitse katholieken een belangrijke rol kunnen spelen. Want alleen de Kerk is ten volle in staat tussen vele bewoners van een staat, die ook voor het geestesleven richtlijnen trekt, toch een eenheidsverband te doen voortbestaan, welke sterker is dan officiële politieke invloeden.

Dat de Kerk in Duitsland ook thans nog een geestelijke factor van grote betekenis vormt, blijkt reeds uit het feit, dat Duitse katholieke uitgevers, ondanks voortdurende molestatie van overheidswege, hun arbeid voortzetten en werken van hoog gehalte doen verschijnen.

Bovendien bezit het Katholicisme een groot aanpassingsvermogen in de sociale politieke sfeer bij alle onververzettelijkheid der grondbeginselen op godsdienstig en moreel gebied. Zo bracht de pressie door het nazie-regime op ambtenaren uitgeoefend, er vele katholieken toe om als officier in legerdienst te treden, waar zij nu een veel groter percentage van het kader vormen dan met het aantal katholieke soldaten overeenkomt. Misschien kan dan ook — hoe paradoxaal zulks moge klinken — in de toekomst het Duitse leger nog eens een „vredesfactor" van betekenis worden.

Want zeker is ook, dat een betere toekomst, waarin Duitsland weer een vervolle, constructieve taak in de rij der volkeren te vervullen krijgt, aspecten zal moeten tonen ener internationale samenwerking, waarvoor de Katholieke Kerk een lichtend voorbeeld vormt. Duitsland zal alleen weer een Europese taak kunnen vervullen in het kader ener breed-Europese samenwerking, die tot stand kan komen nadat nationalistische strevingen zijn verzwakt en verdwenen. Katholieken uit alle landen kunnen hiertoe bijdragen, als een diep besef hen vervult voor de verantwoordelijkheid die zij dragen voor de gemeenschappelijke erfenis ener Christelijk-Europese beschaving.

Zulk een verdediging van het Westen zal slechts kunnen voortkomen uit een Christelijke statenbond, die niet wortelt in voorbijgaande economische politieke instellingen, maar in een godsdienstige en morele idee, welke alleen de grondslag voor een grootse conceptie van beschaving kan vormen. Het is de voornaamste taak der tegenwoordige wereld — aldus besluit „Germanicus" zijn betoog — deze grondslagen zelf van Europa's bestaan te ontdekken en uit te bouwen — grondslagen ook voor elke ordening, die voldoende morele kracht en duurzaamheid moet bezitten.

NEDERLAND

OPROEP IN WERKELIJKE DIENST.

Naar wij vernemen, is het plan om mannelijke Nederlandse onderdanen in Zuid-Afrika op te roepen voor werkelijke dienst in zeer ver gevorderde staat van voorbereiding.

Men kan een oproep dus spoedig verwachten. Naar verluidt, doch officiële bevestiging kon niet verkregen worden, geldt dit mannen van 19 tot 37 jaar.

SURINAMERS NAAR HET FRONT.

Een lezer, die radio-Boston heeft gevolgd en daarin o.m. heeft gehoord van Surinamers, die met een afdeling Nederlandse troepen naar Engeland gaan om mee te vechten, heeft daarvan aantekeningen gemaakt en ons deze welwillend ter beschikking gesteld.

Deze aantekeningen luiden als volgt:

Surinamer I is reeds meer dan 20 jaren in New York, is getrouwd met een Amerikaanse en heeft kinderen. Hij laat ze achter om mede te helpen Nederland en Europa te bevrijden van de tirannie. Hij was trots op zijn Nederlanderschap. Hij wil nu tonen, dat hij Nederlander is.

Surinamer II werkte op een handelsvaartuig. Zijn schip werd getorpedeerd. Na veel wederwaardigheden kwam hij te Liverpool aan. Hij kreeg toestemming er te blijven. Zijn papieren kreeg hij onderwijl weer in orde. Hij had bewijzen van geschiktheid en van goed gedrag. Hij ging weer varen, kwam te New York aan. Ook hij betuigt Nederlander te zijn, dus moet hij Nederland, zijn land, helpen bevrijden.

Surinamer III is chef-kok van een goed bekend New-Yorks restaurant.

Hij laat het werk, meldt zich voor dienstneming. Men biedt hem een goed betalende betrekking aan, maar hij weigert zeggend: „Ik vertik het, hier een makkelijk baantje te hebben, terwijl ik weet, dat mijn landgenoten in een strijd op leven en dood zijn gewikkeld."

De uitzending roemde hogelijk het sentiment van deze Nederlanders uit Suriname, „de meest Nederlandse kolonie" of liever gebiedsdeel van Nederland.

Meneer Nurks hoeft nu niet te komen aandragen met een: „Is dit alles? Ik dacht dat een bataillon rechtstreeks uit Suriname naar het front was vertrokken."

Mijn antwoord: „Waarde Heer Nurks, wat er niet is, kan nog komen, al is het een detachement."

De namen van de drie Surinamers zijn niet genoemd.

Een naam van een Nederlander uit Nederland, werd genoemd — misschien heeft hij hier bekenden — en wel Otto van Embden, zoon van den Hoogleeraar David Embden te Amsterdam, bij de bezetting door de Duitsers uit Nederland gevlucht.

Otto gaat dus terug naar Londen in de vuurlinie.

(„De Surinamer").

CURACAO.

RUIMT DE MESTHOPEN OP.

Helpt mee!

Reeds vorige keren werd er door de Openbare Gezondheidsdienst op gewezen, hoe gevaarlijk vliegen zijn en dat een der middelen om ze te bestrijden, is te voorkomen, dat zij kunnen broeden.

Broedplaatsen bleken te zijn mesthopen en vuilnishopen.

U kunt dus zelf meehelpen om Curaçao gezonder te maken door te zorgen voor een goede vuilverwijdering.

Daartoe bent u zelfs door de wet verplicht.

Want artikel 8 van het P.B. 1921 No. 66 luidt:

„Bij het dreigen, verschijnen of heersen van besmettelijke ziekten kan de Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst verzamelingen van mest of ander vuil, waar die zich ook bevinden, doen onschadelijk maken of opruimen, terreinen doen reinigen en andere voorzieningen tot bevordering der reinheid treffen, tenzij belanghebbenden binnen een door hem vastgestelde termijn zelf de door hem nodig geachte maatregelen nemen."

Die maatregelen worden uitgevoerd op kosten van belanghebbenden, indien de toestand, die op hunne, of onder hunne berusting zijnde eigendommen verbetering eiste in strijd was met de voorschriften, te dien aanzien bestaande."

En helaas heersen er besmettelijke ziekten op Curaçao, b.v. typhus en dysenterie. Dus artikel 8 wordt toegepast. De bestrijding van deze ziekten ligt bij u, meer dan bij ons. Helpt mee! Wij verzoeken om uw hulp!

Wij kunnen verder gaan, want artikel 50 van P.B. 1921 No. 66 zegt onder meer:

„Met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste ƒ 100.—, wordt, voor zover het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, gestraft 1o verzet tegen de uitvoering van maatregelen, voorgeschreven krachtens art. 8 1e lid".

Binnenkort zal de Openbare Gezondheidsdienst een systematisch onderzoek beginnen door geheel Curaçao. Dan zullen waarschuwingen worden gegeven en termijnen vastgesteld. Zo nodig zal niet worden geaarzeld artikel 50 toe te passen.

Helpt allen mede, opdat dit niet nodig zal zijn!

Dus ruim al uw mesthopen en vuilnishopen tijdig op.

Verder doet u goed er voor te zorgen in het bezit te zijn van een goed sluitende vuilnisbak, want art. 20 van P.B. 1921 no. 66 luidt onder meer:

„Huisvuil, keuken- en ander afval moeten buiten bereik van ratten, muizen en insecten bewaard worden, in goed gesloten, na elke lediging behoorlijk gereinigde voorwerpen."

Zo schrijven andere artikelen voor, dat open waterverzamelingen, waarin muggen kunnen broeden, verboden zijn. Alle waterverzamelingen moeten zijn afgedekt met een goed sluitend deksel of met metaalgaas van ten minste achttien mazen per vijf en twintig millimeter (Engelse duim).

Weer andere, dat zich op de erven geen verzamelingen van huishoudwater of ander afvalwater mogen bevinden. Dat waterputten en mest en beerputten voortdurend en volkomen moeten zijn afgedekt en de laatste moeten zijn voorzien van luchtkokers door metaalgaas afgesloten.

Niet navolgen van deze voorschriften wordt volgens art. 29 gestraft met hechtenis van ten hoogste drie dagen of een geldboete van ten hoogste ƒ 25.—.

Daar men binnenkort streng gaat controleren, wordt een ieder aangeraden tijdig verbeteringen aan te brengen, waar dit nodig is.

U helpt mee in uw eigen belang, want indien een ieder deze voorschriften stipt opvolgt, voorkomen wij vliegen-broedplaatsen en muggen-broedplaatsen en dus de ziekten, die door deze beesten worden overgebracht.

Doet uw plicht! Helpt mee!

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op:

April 3. Alsemgeest, Maria Johanna Francisca echtg. v. Brandt, J.H.A. -d-
April 11: Villerius, Jasperina echtg. v. Wijngaarden, C.M. -z-
April 5: Priest, Reneta Dolores -z-
April 9: Molina, Caledonia Nemesia echtg. v. Paz, P.C. -d-
April 6: Gumbs, Edna Scicily -d-
April 10: Elodie, Leoncia Gumercinda echtg. v. Koko, Lino Hypolito -z-
April 12: Smiet, Petronella Theresia echtg. v. Velder, J.H. -d-
April 12: Kok, Johanna Gerdiena echtg. v. Ygosse C. F. -z-
April 11: Gabana, Maria de Lourdes -z-
April 14: de Boer, Francina echtg. v. Pijper, A. -z-
April 15: Henriquez, Lurdes Juliana echtg. v. de Windt, J.L. -d-
April 14: Leito, Anita Mercelina echt. v. Clementina, F. -z-
April 13: Lapar, Geortina Harriette -d-
April 16: Poulina, Carmelita -d-
April 11: Beulink, Maria Magdalena echtg. v. Bosselaar, H.J.C. -d-
April 10: Martis, Lucia Martina echtg. v. Fox, B. R. -z-
April 11: de Wit, Aaltje echtg. v. Irausquin, A. J. -d-
April 14: Pardo, Irma Odulia echtg. v. Vreugdenhil, F. -z-
April 17: Nicacia, Leoncita Amasilia echtg. v. Alias, G.L. -z-
April 13: Petor, Edita Fortunata -z-
April 14: Stredels, Osefa Virgen -d-
April 15: Chucha, Venancia echtg. v. Windster, O.A. -d-

Ondertrouwd op:

April 17: Haakmat, Gustaaf Alexander George en Berend, Susana Eliza.
April 17: van Klaveren, Dirk Arie en Merced, Sylvia Carmen.
April 17: Bienvenu, Ernesto Policiano en Vlaun, Rose Agathe.
April 17: Riley, Ferdinand Augustus en Thode, Johanna Maria.

Getrouwd op:

April 16: Mercelina, Leoncio en Leito, Inees Martes.
April 16: Coffie, Abelardo Emilio en Bernabela, Ida Alejandrina.
April 16: Monte, Frederico Edgar en Bor, Petronilia Pascual.
April 16: Moron, Ignacio en Praag, Johanna.
April 16: Doncincion, Diego de Alcala en Celestijn, Carmelita Rei.
April 17: Martina, Emilio Elexander en Emerenciana, Julia Maria.
April 17: Koetsier, Arie en Robinson, Hilda.
April 16: Loog, Johannes Henricus en Hellburg, Selma Antonia.

Overleden op:

April 6: Blyden, George Rosindo lj.
April 4: Binnik, Carlota 77j.
April 5: Mongen, Ricardo Romualdo echtg. v. Martis, Petronilia H. 67j.
April 14: Marchena, Bernardo Cerilio echtg. v. Newton, M.N. 78j.
April 16: Loran, Gloria Cecilia 22j.

EEN STOEL, EEN FLES, EEN FIETS EN EEN HORLOGE.

In de nacht van Donderdag op Vrijdag werd door de politie een man op straat aangetroffen, afkomstig van een Engels schip, die in het bezit was van een stoel.

Toen hij de politie gewaar werd, nam hij de benen, met achterlating van de stoel.

Na ontnuchtering ten politieburele verklaarde hij aan de Recherche, dat hij de stoel gevonden had, maar wist de plaats van vinding zelfs niet bij benadering op te geven.

Wie mist een stoel? Zwartgelakt met rietmat, Wener-model. Middenspijltje in de leuning ontbreekt.

Vrijdagavond werd in de Herenstraat een winkelruit vernield, vermoedelijk door het ertegen aan gooien van een fles. De recherche stelt een onderzoek in naar de(n)gene(n), die zich aan deze misselijke vernieling schuldig maakten.

Iemand, die sedert enkele weken zijn rijwiel vermiste, zag dit in het bezit van een hem onbekenden man. De nieuwe eigenaar en het rijwiel kwam op het recherchebureau terecht, alwaar men zal trachten de puzzle op te lossen.

Daartoe werd de nieuwe bezitter van de fiets voorlopig in bewaring gesteld.

Een veertienjarige jongen, die door een rechercheur werd gehoord, vertelde eigener beweging, dat hij een armbandhorloge zou hebben gestolen en verborgen in de mondi. Bij onderzoek bleek zulks inderdaad waar te zijn en kon de eigenaar door de recherche wederom in het bezit van het uurwerk worden gesteld. „Berouw komt nooit te laat," zegt een spreekwoord.

TENNIS TOURNAMENT VAN INDEPENDIENTE.

Op de verlichte tennisbaan van de K.S.C.

Maandag, 21 April:
C J. van der Zee — E. M. Salas
E D. L. Henriquez — D. Anasagasti
D C. D.C. Gomez — M. de Windt Daal.

Dinsdag, 22 April:
H C. Lourens — A. Regasle
F C. Bosch — I. Nieuw
B W. Willems — W. Curiel Suarez.

Woensdag, 23 April:
A O. Profeet — E. Vos
J F. de Castro — J. Sipkes
K I. Vos — Winnaar F Marugg

Donderdag, 24 April:
L Winnaar B — Winnaar E
M Winnaar J — Winnaar I
N Winnaar G — Winnaar C Chundro.

Vrijdag, 25 April:
O Winnaar A — Winnaar H
P Winnaar D — Winnaar N
Q Winnaar L — Winnaar M Martijn.

Zaterdag, 26 April:
R Winnaar K — Winnaar O
S Winnaar R — Winnaar Q Daal.

Zondag 27 April T Finale:
Winnaar S — Winnaar P Cardoze.

Uitslag van Zondagavond: Ch. de Jongh — W. Cras; Ch. de Jongh wins by default.

G. de Rooy (Vief) — M. de Castro (C.S.C.): 4—6; 6—2; 6—4.

JUNIOREN TOURNOOI.

Olympia—Vitesse 4—3
Ajax—Athene 6—0.
De wedstrijden duren nog voort.

NEDERLAND.

[D]e Ministers Welter en Van Kleffens [heb]ben een onderhoud gehad met den [...]nner Yoshizawa en hebben inter[view]s toegestaan aan verschillende [binn]en- en buitenlandse journalisten. [N]ederlands Indië begint de econo[mis]che druk van de oorlog danig te [vo]elen.

[N]iet alleen dat de voorraden van ve[le ui]t het Buitenland komende artikelen [...]put beginnen te raken en dienten[gevol]ge scherpe prijsstijgingen voel[baar] worden, doch ook moeten maat[regel]en worden genomen om aan het [gebrek] aan scheepsruimte zoveel moge[lijk] het hoofd te bieden.

[Z]o zal het verschepen naar New [Yor]k voor een groot deel worden ver[van]gen door verscheping naar San [Fr]ancisco.

[Ho]odoende de langdurige en kostba[re r]oute door het Panamakanaal wor[den] voorkomen.

[M]et het bevaren van deze kortere [route] zal op 1 Juni een begin worden [ge]maakt.

STEEDS MEER GEBREK IN NEDERLAND.

[H]et gebrek aan grondstoffen en [vo]edsel wordt in Nederland steeds nij[pen]der. Het aantal berichten daarover [ne]emt steeds toe.

Dat aardbeien en dergelijke een vrij[we]l ongekende weelde zullen gaan ver[teg]enwoordigen blijkt uit de prijzen die [vo]or de primeurs zijn betaald.

Daaruit blijkt dat wanneer de grote [o]ogst komt en voor het overgrote deel [dir]ect naar Duitsland zal worden ver[vo]erd, deze echt Nederlandse vruchten [vo]or de Nederlanders bijkans onbe[rei]kbaar zullen zijn.

Voor de eerste aardbeien werd op [...] Maart ter Utrechtse veiling niet [m]inder dan 61.52 en 46 cent betaald [p]er... stuk.

Cacao wordt nu ook streng gerant[so]eneerd.

Er zijn bepaalde, zeer kleine hoe[v]eelheden verkrijgbaar en dan nog al[le]en maar voor kinderen die worden [ing]erdeeld in leeftijdsklassen.

Boven de 14, onder de 14 en onder [d]e 4 jaar.

Onze bossen gaan ook het slachtof[f]er worden.

De Rijkscommissaris voor de bebos[sin]g heeft namelijk medegedeeld dat de [b]ossen nodig zijn voor houtverschaf[fi]ng voor de mijnen.

Hij zeide dat wanneer de eigenaars [v]an bossen daartoe niet goedschiks [z]ouden medewerken er dwangmaatre[g]elen zouden worden genomen.

WERK VOOR VLUCHTELINGEN.

Nederlandse en andere vluchtelingen in Engeland die geen werk kunnen krijgen zullen, naar het Engelse departement van arbeid mededeelt, thans te werk worden gesteld in verschillende industrieën en bedrijven.

BUITENLAND

GROTE BOSBRANDEN IN DE VERENIGDE STATEN.

In vier Staten woedden grote bosbranden door het droge houtgebied van Maryland, West Virginia, Massachusetts en New Jersey, waardoor een aantal huizen werd vernield en minstens 30 personen gewond, terwijl 2 personen werden gedood. Legerkampen in Massachusetts en New Jersey werden bedreigd, terwijl andere branden woedden in de buurt van Baltimore en Washington. Een onbekend aantal woningen en enkele kerken werd in Maryland door het vuur vernield. Brandweerlieden strijden tegen een nog niet onder contrôle gebrachte brand in de buitenwijken van Baltimore. Autoriteiten vrezen voor het leven van een honderdtal negerfamilies die in de hutten van de houtgebieden woonden. In West Virginia worden ongeveer 150 branden, gedeeltelijk of geheel buiten contrôle, door de winden aangewakkerd (New York, (AP) 20.4).

ENGELAND HEEFT MEER DOKTERS NODIG.

President Roosevelt drong er bij jonge Amerikaanse dokters op aan om zich als vrijwilliger op te geven voor dienst in militaire en burgerlijke hospitalen van de Engelse vrienden. In de afgelegde verklaring deelde Roosevelt mede, dat het Britse Rode Kruis door bemiddeling van het Amerikaanse Rode Kruis vroeg om een aantal van een 1000 jonge dokters, teneinde in het tekort te voorzien van de medici in Britse hospitalen.

Roosevelt zeide: „Als President van het Amerikaanse Rode Kruis keur ik volmondig dit verzoek goed" (Hyde Parke, (AP) 20.4.).

WEINIG LUCHTACTIVITEIT BOVEN ENGELAND.

Een kort luchtalarm weerklonk in Londen, toen niet geïndentificeerde vliegtuigen het gebied van Londen naderden. Er werden geen incidenten gemeld.

Volgens het communiqué van het Luchtvaartministerie en het Ministerie voor Binnenlandse Veiligheid was er in de afgelopen nacht weinig activiteit boven Engeland. Bommen, die werden geworpen op een of twee punten in het Oosten en Zuidwesten van Engeland veroorzaakten geen schade en zeer weinig ongevallen (Londen, (AP) 21.4).

TANKSCHIP OP WEG NAAR TRIPOLI TOT ZINKEN GEBRACHT

Een communiqué van de Britse Admiraliteit deelde mede, dat verdere verliezen werden toegebracht aan voorraden, die bestemd waren voor de vijandelijke legers in Libyë. Een volgeladen vijandelijk tankschip werd op weg naar Tripoli door de Britse duikboot „Tearrarch" (Luitenant Commandant R.M. T. Peacock) tot zinken gebracht (Londen, (AP) 21.4).

CURACAO.

CUROM-NIEUWS.

Programma **Di.**: 8.35 Nieuwsbulletin.
12.15 Nieuwsbulletin, gevolgd door lunchmuziek.
18.30 Kinderuurtje, verzorgd door Tante Martha.
19.30 Gevarieerd Programma.
20.00 **Medische Causerieën**, door Dr. P. H. Hartz.
20.30 Nederlands Nieuws en Nieuwsberichten.
20.45 **Paul Whiteman & his Orchestra.**
21.15 Vervolg Gevarieerd Programma.
21.45 Wilhelmus, sluiting.

De luisteraars willen hun toestel wel zo zacht afstellen, dat ook hun buren of huisgenoten van hùn radio kunnen genieten, kunnen praten en eventueel rusten.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdienst:
Otrabanda: Central.
Punda: Wilhelmina.

BISSCHOPPELIJKE NIJVERHEIDSSCHOOL.

Gisteren opende pater Clemens Lamers O.P. een retraite voor de meisjes van de Bisschoppelijke Nijverheidsschool afd. Pietermaai. De retraite heeft plaats in het St. Antonius gesticht. Ongeveer 25 meisjes nemen aan deze retraite deel.

PADVINDERS.

Monseigneur Verriet O.P. installeerde enkele nieuwe leden van de Sint Petrus Canisius groep te Barber.

23 April is het Sint Jorisdag. Om 5.30 uur vlaggenparade op het Rif. 6 uur H. Mis in het St. Martinusgesticht, daarna wijding van de Sint Jorisbloem. Om 19 uur kampvuur voor iedere groep afzonderlijk. Maar om 20 uur gemeenschappelijk kampvuur op het K.S.C. terrein voor de tribune. Ouders en belangstellenden zijn van harte welkom.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE.

Zondag om 8 uur werd er in de parochiekerk te Wishi een H. Mis opgedragen ter intentie van de clubs Vitesse en Blue Star. De jubileumwedstrijden hadden plaats van 10 — tot 12.30 en eindigden met een overwinning voor Vitesse met 6—1.

Om 2.30 Olympia—River Plate niet doorgegaan.

Vief en Cito speelden om 4.— uur de semifinale van het korfbaltournooi, dat eindigde met gelijk spel 1—1. Cito won door het nemen van penalty.

Volgende week finale tussen Cito en S.I.G. Junior.

Om 4.30 uur Boys—Xerxes. Xerxes won met 3—0, ofschoon wij Suffisant ewl eens beter hebben zien spelen.

EMMASTAD

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Varkenscarbonade, geb. aard., en snijbonen.
Morgen: Geb. vis, geb. aard., sperciebonen.

Agenda:

Maandag 21 April 18.30 uur
Prijsuitreiking Jubileumwedstrijden Sportclub „Asiento".
Dinsdag 22 April 19.30 uur
Competitie biljarten „C" klasse.
Woensdag 23 April 19.30 uur
Competitie biljarten Hoofdklasse.
Donderdag 24 April 19.30 uur
Competitie biljarten „B" klasse.
Vrijdag 25 April 19.30 uur
Competitie biljarten „A" klasse.

WACHTDIENSTEN.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop. tel. 832, Negropont 101.
Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger. tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Wortel. tel. 448, Bernhardlaan 5.

Thuis gezocht voor kat met 2 jonge poesjes.

Baars.
Car.-Baai.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Het Franse nieuwsblad „Le Journal" deelde mede, dat een overeenkomst is bereikt met de Duitse autoriteiten, waardoor aan 50.000 Franse refugees uit de bezette gebieden wordt toegestaan naar huis terug te keren.

Volgens de Duitsers worden de terugtrekkende geallieerde troepen in Griekenland achtervolgd, terwijl de Duitse troepen over Larissa verder naar het Zuiden trokken. Andere Hitler-legioenen zouden de Pindus gepasseerd zijn en verder naar het Westen voortrukken, terwijl men bezit nam van de 1500 meter hoge passen nabij Methovon.

Volgens het Britse communiqué trekken de imperiale strijdkrachten terug naar nieuwe verdedigingslinies tezamen met de Griekse legers, die ter linkerzijde strijden. Intussen vallen de Duitsers aan met hun pantser-divisies en vliegtuigen. Zij stroomden de vlakte van Thessalië binnen uit diverse richtingen en bezetten de stad Larissa, waarna zij verder naar het Zuiden opdrongen. De Engelse, Australische en Nieuw-Zeelandse troepen voeren de terugtrekking handig uit en met betrekkelijk weinig verliezen. Herhaalde Duitse pogingen om Britse eenheden door een omsingelende beweging te vangen, mislukten. Intussen naderden de Griekse troepen aan de linkerzijde hun nieuwe verdedigingslinies. Deze terugtocht wordt gedekt door Australische en Nieuw-Zeelandse troepen, welke door hun schitterende verrichtingen den vijand erg ophouden en hem zware verliezen toebrengen. Kardista zou in Duitse handen gevallen zijn.

Premier Churchill hield een redevoering voor Tsjechische soldaten, die hij gisteren inspecteerde. Hierbij deelde hij mede, dat de oorlog zonder twijfel lang zal duren en formidabel zal zijn. Hij zeide: „Ik weet niet welke loop de oorlog zal nemen en ik weet niet, hoe het eind ervan zal zijn, doch ik weet zeker, dat Groot Britannië de oorlog met alle energie en met behulp van alle beschikbare bronnen van het Imperium zal voortzetten.

Naar gebiedsdeel Suriname.

In de Verenigde Staten is bij de Geographical Society een boek verschenen „The European Possessions in the Caribbean Area", waar interessante bijdragen te vinden zijn: bevolking, cultuur, handel, bodemgesteldheid, industrie — alles wordt erin beschreven. „Dagblad Amigoe di Curaçao" publiceerde op 27, 31 Maart en 1 April een vertaling van het artikel ons Gebiedsdeel betreffende. Waar er de laatste tijd zoveel pogingen in het werk gesteld worden de verhouding, ook op commercieel gebied, tussen Suriname en Curaçao te verbeteren, volgt hier thans ook een volledige vertaling van de 6 bladzijden, die aan Suriname zijn gewijd.

Suriname (Nederlands Guiana). Gouvernement.

Suriname wordt op dezelfde wijze bestuurd als Curaçao. De Gouverneur en de Raad van Advies worden door de Kroon benoemd. De Staten bestaan uit 15 leden, waarvan er 10 door de bevolking worden gekozen volgens eens kiessysteem, gebaseerd op een bepaald minimum inkomen of een bepaalde graad van ontwikkeling, terwijl de overige 5 door den Gouverneur worden benoemd.

Het budget moet worden goedgekeurd door de Staten Generaal in Nederland, daar de uitgaven de inkomsten overschrijden en dit aangezuiverd moet worden uit de schatkist in het Moederland.

Geologische kenmerken.

Suriname heeft een oppervlakte van ongeveer 50.000 vierkante mijl, dit is ongeveer gelijk aan de oppervlakte van Wisconsin. Het Gebiedsdeel kan verdeeld worden in drie hoofdzones, die ruw genomen, evenwijdig met de kust lopen: een smalle, alluviale kustvlakte, 10 tot 50 mijl breed, een gordel van „savanas" ongeveer 30 tot 40 mijl breed en het weinig-bekende heuvelachtige en bergachtige gebied in het binnenland, waaruit het grootste gedeelte van het land bestaat.

Voor de ondiepe kust ligt het vol modderbanken, zodat de schepen, alleen maar in de riviermonden kunnen binnenkomen. Een gedeelte van het zoute moerasland is in de achttiende eeuw en het begin van de negentiende eeuw ingedijkt, drooggelegd en in polderland omgezet door Nederlandse planters, voor welk werk slaven werden gebruikt. De zware zeeklei van de kuststrook is zeer vruchtbaar en dit is dan ook het enige stuk van het Gebiedsdeel, dat onder de tegenwoordige omstandigheden bebouwd kan worden.

De „savana"-zone is iet of wat heuvelachtig; een vrij dun bos wordt hier en daar onderbroken door open stukken, waar alleen heesters groeien. Men vindt er ook verlaten zandvlakten en enkele moerassen.

Het grootste gedeelte van deze streek is onbruikbaar voor landbouwdoeleinden. Wel vindt men er stukken alluviale grond langs de rivieren, die zich lenen voor kleine plantages, maar in ieder geval niet voor bebouwing in het groot.

Het binnenland wordt bewoond door wat Indianen en Bosnegers. De gemiddelde hoogte is hier van 300 tot 1600 voet, hoewel de toppen van de Wilhelmina-bergen, die vrijwel in het midden van het Gebiedsdeel liggen, een hoogte bereiken van over de 3000 voet. (De hoogste top is 4120 voet). Het grootste deel van het binnenland Lestaat uit een tropisch oerwoud, terwijl er dicht bij de Braziliaanse grens een stuk echte groene „savana" ligt. Houtkappen en het aftappen van „balata", een soort rubber, zijn de voornaamste industrieën. De verbinding met het binnenland is bijna alleen mogelijk via de rivieren, hetgeen vaak moeilijkheden oplevert door de vele watervallen en stroomversnellingen.

Klimaat.

Het klimaat van Suriname is tropisch, d.w.z. hoge temperaturen, die met de jaargetijden maar heel weinig wisselen. Aan de kust wordt de temperatuur iets gematigder door de voortdurende Noord-oost en Oost passaten. Men heeft er twee regen- en twee droge seizoenen. Het droogste gedeelte van het Gebiedsdeel is het gedeelte, dat aan de Westkust ligt en het binnenland is het natste gedeelte. Soms heeft men er te lijden van zeer ernstige droogten. Suriname ligt geheel en al buiten het orkaangebied.

Tabel 1: Paramaribo: Temperatuur- en neerslag-gegevens.

Gemiddelde temp. 1899 — 1933: jaarlijks 79° F.; gemiddelde regenval 1847 — 1933 jaarlijks 91.0 inches.

Gemiddelde temp. 1899 — 1933 warmste maand 80.9° F. (Sept.); gemiddelde regenval 1847 — 1933 regenachtigste maand 12.2 inches (Mei).

Gemiddelde temp. 1899 — 1933 koelste maand 77.5° F. (Jan.); gemiddelde regenval 1847 — 1933 droogste maand 3.0 inches (Oct.).

Een en ander over de geschiedenis.

Al voor 1600 begonnen Nederlandse kooplieden de Guiana-kust te bezoeken, in 1621 stichtten de Nederlanders een nederzetting in, wat nu Brits Guiana is en zij behielden deze streek tot bijna het eind van de achttiende eeuw. De eerste nederzettingen in Suriname werden evenwel door de Engelsen gesticht, dichtbij het tegenwoordige Paramaribo in 1630. Gedurende de volgende 30 jaren werd er onder bewind van Francis Willoughby, de Gouverneur van Barbados, een landbouw-kolonie van gemaakt en ontstonden vele suiker-plantages.

Emigranten uit Nederland, Italië en Brazilië, waaronder vele Joden, werden aangemoedigd zich in deze streek te vestigen. Gedurende de Engels-Nederlandse oorlog van 1665 — 1667 werd Suriname door de Nederlanders veroverd, die het, bij het Verdrag van Breda in 1667, hielden. (Bij dit verdrag werd ook de Engelse bezitting Nieuw Amsterdam bevestigd). In 1685 werd de cacao ingevoerd, in 1700 de koffie (an Java) en in 1752 katoen. De kolonie viel nog tweemaal in handen van de Engelsen (1799 — 1802 en 1804 — 1814) gedurende de Napoleontische periode, maar kwam tenslotte in 1815 voor goed in handen van de Nederlanders. De suikerproductie liep in de negentiende eeuw terug en de katoenplantages waren aan het eind van die eeuw practisch geheel verdwenen. Naar aanleiding van de afschaffing van de slavernij in 1863 kwam er een overeenkomst met Engeland tot stand in 1870, waarbij toestemming werd gegeven tot immigratie van contractarbeiders uit Brits-Indië.

Bevolking en sociale toestanden.

De bevolking van Suriname, die nu ongeveer 178.000 is (177.980 op 31 December 1939), is in de laatste vijftig jaar meer dan tweemaal verdubbeld. De bevolking is samengesteld uit de volgende elementen: negers en halfbloeden: 66.000; Brits-Indiërs: 42.000; Javanen: 34.000; Bosnegers: 17.000; oorspronkelijke Indianen: 35.000; Chinezen: 2200; Nederlanders: 1000; andere Europeanen: 1000.

Het sterftecijfer voor Suriname van de laatste jaren is ongeveer 12 en het geboortecijfer 31 per 1000.

De bevolking van Paramaribo, de hoofdstad, was in 1890: 28.831 en in 1939: 54.852. Deze snelle toename gaf aanleiding tot huisvestingsmoeilijkheden. In 1939 woonden ongeveer 11.000 personen in Paramaribo in huizen van één kamer en 12.000 in huizen van twee kamers. Het gemiddelde aantal van de één-kamer-bewoners was 3 en van de twee-kamer-bewoners 4. De op één na grootste stad is Nieuw Nickerie met 4000 inwoners.

Het grootste gedeelte van de bevolking leeft van de landbouw. De afschaffing van de slavernij in 1863 was een ernstige slag voor de planters, wier voorspoed op slavenarbeid was gebaseerd, en het gevolg was, dat veel plantages verlaten werden. Om arbeidskrachten te krijgen, waarop men meer vertrouwen kon dan op de vroegere slavenbevolking, werd tot 1931 immigratie uit de Oost aangemoedigd. Tussen 1873 en 1916 werden 34.024 Brits-Indiërs als contractarbeiders ingevoerd en tussen de jaren 1853 en 1931 kwamen er 32.020 Javanen binnen. Tegenwoordig worden de grote plantages hoofdzakelijk door deze twee groepen bewerkt. Men zegt, dat de Brits-Indiërs goede werkers zijn, maar dat ze wat neiging tot onbetrouwbaarheid hebben en soms lastig zijn om mee om te gaan.

De Javanen werken iets minder goed, maken al hun geld op, maar men kan altijd op ze rekenen voor het werk. Vele kleine plantages zijn nu in handen van de Brits-Indiërs en Javanen.

In de laatste jaren zijn er drie schepen vol Javanen als vrije emigranten naar Suriname binnengekomen om zich als kleine boeren op door het Gouvernement aangewezen stukken land te vestigen. De Bosnegers, afstammelingen van weggelopen slaven, die naar het binnenland zijn getrokken, leven in kleine groepen, verbouwen een paar producten, zoals rijst, en leven verder, net als de Indianen, van de jacht en de visvangst.

De kleine boeren, die met hun gezinnen 70% van de bevolking uitmaken, hadden, de gewoonte hun inkomen te vergroten door een deel van hun tijd op de grote plantages te werken. Sedert het uitbreken echter van de tegenwoordige oorlog zitten zij in grote moeilijkheden. Door het sluiten van de normale markten voor de expert van koffie en suiker, zijn de grote plantages nauwelijks in staat geweest werk te vinden voor hun vastaangestelde arbeiders, waarvan er velen naar Paramaribo vertrokken zijn, waar het werkeloosheids-probleem ernstige vormen heeft aangenomen. Het Gouvernement probeert dit probleem op te lossen door vele werkelozen aan de wegen te laten werken of door ze op kleine plantages op het land te laten werken.

De oorlog heeft een duidelijk verhoogde levensstandaard tengevolge gehad. Tussen 15 September 1936 en 15 Augustus 1940, zijn de prijzen van geïmporteerde levensmiddelen en kleding respectievelijk 38.1 en 69.8% opgelopen: de prijzen van de plaatselijke producten met 12.5%.

Morgen: vervolg.

Uit Nederland.

Kees de Kluizenaar wist niets van de oorlog...

EENZAAM LEVEND OP DE VELUWE HAD HIJ NIETS VAN DE GROTE STRIJD GEMERKT.

Wat is toch een broodbon?

In een Veluws dorpje deed zich het volgende voor. Zekere Kees, een 66-jarige man, die eenzaam in de bossen woonde en daarom de Kluizenaar werd genoemd, bleek in Juni nog niets te weten van de oorlog, die tussen Nederland en Duitsland had gewoed en hij begreep dan ook niet waarom men een broodbon nodig had om brood te kunnen kopen.

De „Telegraaf" schreef hierover het volgende verhaal, dat wij thans uit het Moederland ontvingen en hier in zijn geheel laten volgen:

Er woont in ons land iemand, die tot voor enkele dagen nog niet wist, dat er al bijna tien maanden oorlog is en wien het zelfs onbekend was, dat die oorlog ook in ons land heeft gewoed.

Die man is Kees, bijgenaamd de Kluizenaar en hij woont, diep verscholen in een van de uitgestrekte Veluwse bossen. En als er geen brooddistributie was gekomen, dan had Kees waarschijnlijk nog niet geweten, dat er oorlog is.

Kees woont in een klein, bouwvallig hutje op een open plek, diep in het bos. Daar heeft hij een flink stuk tuingrond, dat hij, de 66-jarige, nog in zijn eentje bewerkt. Vlak bij zijn huis heeft hij een klein stukje schrale weide en daarop grazen rustig twee geiten: Kees' eigen melkinrichting. Zijn middagmaal verbouwt hij zelf en wat hij over heeft, brengt hij van tijd tot tijd naar den vrachtrijder, die Kees' producten naar de veiling brengt en met Kees afrekent.

Drie à viermaal in het jaar gaat hij naar het dorp, waar hij staat ingeschreven, om wat inkopen te doen. Voor de rest leeft hij stil, rustig en gelukkig met zijn twee geiten, enkele konijnen, zijn stukje grond en zijn huisje. Slechts een paar mensen komen geregeld bij hem en een daarvan is de bakker.

Tweemaal in de week brengt deze bij Kees brood. Het geld ligt dan al klaar op het deksel van de waterput en de bakker deponeert daar tweemaal per week een wittebrood en een half roggebrood. Wanneer de bakker komt, is Kees meestal in de tuin aan het werk. De kluizenaar houdt niet van praten; dat weet de bakker, dus komt hij niet verder dan de waterput.

Niets zou Kees' rustige leven hebben verstoord, als daar niet de brooddistributie was gekomen, want op de eerste Dinsdag na de rantsoenering lag wel het geld, maar er ontbraken de vereiste bonnen op de waterput, zodat de bakker genoodzaakt was Kees, die bezig was met aardappelen rooien, in zijn tuin op te zoeken.

Kees keek vreemd op. Het geld lag er toch?

Ja, het geld wel, maar de bonnen niet.

„Wel", antwoordde de bakker, „de broodbonnen: 21 — 30 zijn geldig deze week".

Kees schudde, niet-begrijpend, het hoofd.

De bakker verduidelijkte: „er is van Maandag af brooddistributie. Je hebt toch ook een broodbonboekje?"

Neen, dat had Kees niet. Hoe of dat nu zo opeens kwam.

„Dat zal wel het gevolg zijn van de oorlog", zeide de bakker.

„Oorlog? Is er dan oorlog?"

Toen was de beurt aan den bakker om verbaasd te zijn. Hij kon zijn oren haast niet geloven.

„Maar man, weet je dan niet, dat wij de oorlog al meer dan een maand achter de rug hebben?"

Ook dat wist Kees niet. Daar had hij op de rustige Veluwe niets van gemerkt.

Uit het verdere gesprek bleek intussen dat Kees niet eens wist, dat ook Nederland in de oorlog was geweest, dat er distributie-maatregelen waren genomen en dat ons land bezet was.

Kranten kreeg Kees nooit, want hij kon niet lezen. Post had hij wel ontvangen. Hij nam den bakker mee naar zijn huisje en toonde hem enkele brieven, allemaal van het gemeentebestuur, nog ongeopend. Waarschijnlijk bevatten deze oproepen om de distributiepapieren te halen.

In het dorp hoorden wij het een en ander over Kees. Suiker kocht hij nooit, anders had hij wellicht eerder van de distributie gehoord. Maar als hij weer in het dorp komt om koffie te halen, dan zal hij toch eerst moeten aanlopen bij het gemeentehuis om een distributiestamkaart en een algemeen distributieboekje, want anders krijgt hij geen koffie meer.

Wij hebben nog gepoogd met Kees eens te praten, doch, ondanks het feit, dat men ons de weg naar zijn huisje heeft gewezen, konden wij den kluizenaar niet vinden.

Hij leeft, ver verwijderd van het woelige, rusteloze leven, kalm op de grote, stille Veluwe, onwetend van bijna alles......

„Zalige onwetendheid".

Clinge Doorenbos, de bekende medewerker van de „Telegraaf" schreef bij het bovenstaande verhaal het volgende rijm, waaruit duidelijk blijkt, dat hij Kees benijdt om zijn rust, vrede en eenzaamheid en om zijn konijnen en geiten, een rijkdom aan waarden, welke iemand, die leeft onder de Duitse overheersing, zeker niet bezit.

Onder de titel „Zalige Onwetendheid" schreef Clinge Doorenbos:

In mijn jeugd had ik een Oma,
Die zó fijn vertellen kon!
Die de prachtigste verhalen
(Lees: vertèsseltjes) verzon.
Maar het mòòiste der vertelsels
Was dat, van een kluizenaar,
Met een baard tot aan zijn knieën
En „zo'n" hoofd met spierwit haar
Daar hij woonde op zijn ééntje,
Midden in een donker bos.
Was mijn kinder-diagnose:
Daar is vàst een steek aan los.

Maar nu ik hier dit berichtje
In mijn avondkrantje lees,
Van dien Veluwe-bewoner,
Van dien kluizenaar, van Kees,
Nu denk ik er ànders over,
Nu vind ik: zo'n kluizenaar
Heeft ze àlle vijf uitstèkend,
Goed in orde bij elkaar.
Wat konijnen en twee geiten,
Lapje grond, een waterput,
Eenvoud, kalmte, rust en vrede
In een kleine, eigen hut......

BRITSE CRITIEK OP HET KAPITAAL.

De Anglicaanse Aartsbisschop van York, tevens voorzitter van de kerkconferentie van de Anglicaanse provincie York, liet een scherpe critiek horen op het privé-bezit van enkele geldmagnaten, die in het bezit zijn van de voornaamste industrieën en economische bronnen van het land. Deze toestand is een groot obstakel voor het Christendom en het maakt het den mensen zeer moeilijk om als Christen te leven.

In het document door de conferentie uitgegeven, staat, dat het tegenstrijdig met Gods plannen is, dat het leven der mensheid gebaseerd is op de opperheerschappij van de economie.

De tijd is gekomen, dat de Christenen eisen, dat er verandering kome in deze toestand. Het document vervolgt: „In onze tegenwoordige toestand geloven wij, dat de handhaving van het economische systeem, waarbij de voornaamste industrieën uiteindelijk in handen zijn van enige schatrijke lieden, een groot struikelblok is voor de beleving van het Christendom en voor de materiële welstand van het gehele volk".

De Anglicaanse conferentie hoopt, dat deze verklaring het begin zij van een actie van alle Christelijke kerken om tezamen te pogen een nieuwe gezonde basis te leggen voor een Christelijke economie.

„JULLIE HEBBEN GEEN FUT", ZEI LINDBERGH.

Tijdens een toespraak te Leicester, vertelde Harold Nicolson, de parlementaire secretaris van het Ministerie van Voorlichting te Londen het volgende: Voor de oorlog had ik een groot vriend, die kolonel Lindbergh heet. Lindbergh zeide mij eens over het Engelse volk. „Het is een best volk, maar jullie zijn te futloos en te wekelijk."

Nu stuur ik hem na iedere luchtaanval op Engeland een briefkaart met de woorden: „Denkt u nog, dat we te wekelijk zijn en geen fut hebben?"

Tot dusver echter heeft Lindbergh nog steeds geen antwoord gegeven op al mijn briefkaarten.

BRITSE INVASIETROEPEN.

Sinds geruime tijd is Engeland bezig invasie-troepen uit te rusten voor een eventuele inval in Duitsland via de Lage Landen en Frankrijk of in Italië. De eenheden zullen aan land gebracht worden door middel van gepantserde schuiten. De voorkant van iedere schuit is gemaakt in de vorm van een stalen schild met 15 schietgaten. Deze vervoerschuiten zullen tijdens de landing beschermd worden door sterke geweerschuiten, de kanonnen van de achterliggende vloot en door bommenwerpers.

De manschappen der invasie-troepen zijn keurtroepen met een zorgvuldig onderzocht physieke gezondheid; zij bestaan uit Geallieerden en Engelsen. De mannen zijn zodanig getraind, dat zij 48 uur zonder slaap kunnen blijven onder de zwaarste omstandigheden. Op het gebied van vasten worden eveneens de zwaarste eisen gesteld.

Wanneer zal de invasie door de Engelsen plaats vinden?

De invasie der Engelsen zal niet eerder plaats vinden dan nadat de Raf een zodanige overmacht in aantal en techniek der vliegtuigen bezit, dat hij dag in dag uit Berlijn en andere grote steden bij daglicht kan gaan bombarderen zonder naar verhouding te grote verliezen.

MEER OFFICIEREN IN HET JAPANSE LEGER.

In het leger van Japan is een belangrijke hervormingsbepaling getroffen, gebaseerd op de ondervindingen tijdens de Chinese oorlog opgedaan. De promotie van officieren, die zich tijdens de gevechten bizonder onderscheidden zal worden opgevoerd. Zelfs zal het mogelijk zijn, dat een of meer rangen wordt overgeslagen. De legerleiding verwacht, dat deze bepaling mede zal werken om het uiterste aan kunde en moed uit het officierencorps los te krijgen.

IN DE SINT PIETER TE ROME.

Langs de pilaren van de St. Pieterskerk in Rome staan levensgrote standbeelden van de stichters van diverse orden en congregaties in de r.k. kerk.

Olietransport in een Wereldoorlog.

Terwijl de oorlog over een groot gedeelte van de wereld woedt, op land, in de lucht en op zee, gaat de petroleumindustrie gestadig voort met de productie waarvan een groot gedeelte moet worden getransporteerd naar de oorlogvoerenden. Het vorig jaar werd in totaal vervoerd 2.100.000.000 vaten ruwe petroleum en bewerkte olie, eerst van de olievelden naar de raffinaderijen en dan naar de verbruikers. Het grootste gedeelte van deze olie wordt vervoerd door tankschepen, de rest langs pijplijnen, met barken, tankwagens en trucks.

Het tonnage van de tankschepen der wereld, het zinken van de schepen in aanmerking genomen is ongeveer 17.600.000 ton laadvermogen. **In brutotonnen vertegenwoordigen de tankers zowat een-zesde deel van de bestaande koopvaardijschepen.**

Tonnage tankschepen.

Hiervan bezit:
Engeland 27.29%.
Verenigde Staten 25.50%.
Noorwegen 17.02%.
Panama 5.32%.
Nederland 4.23%.
Griekenland 0.28%.
As-mogendheden:
Duitsland 2.10%.
Japan 3.56%.
Italië 3.60%.

De landen, die onder contrôle van de nazies zijn, bezitten samen ongeveer 5%. **In totaal hebben de as-mogendheden dus 14.25% van de tankschepen tot haar beschikking.** De overige landen der wereld bezitten samen 6.10% van het tonnage.

Voor de oorlog werd het grootste deel van de in **Duitsland** aangevoerde olie door tankschepen over zee gebracht. Thans wordt nog slechts een klein deel door de Baltische Zee van Rusland aangevoerd.

De Roemeense olie wordt deels over de rivieren zoals de Donau met barken aangevoerd en gedeeltelijk per trein. In de winter echter is het vervoer over de Donau haast onmogelijk doordat de rivier dan dicht vriest en het vervoer slechts over land kan plaats hebben. Met de nieuwe pijpleidingen, die de Duitsers thans in Roemenië aanleggen en met behulp van andere vervoermiddelen zal Duitsland ongeveer 20 tot 25 millioen vaten per jaar naar Duitsland kunen transporteren.

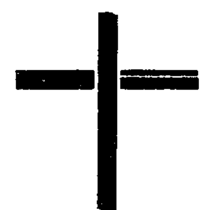
De olie uit Rusland wordt grotendeels per trein vervoerd. Een moeilijkheid voor de Duitsers is echter, dat de Russische spoorlijnen een verschillende wijdte hebben dan de Duitse. Men schijnt er thans echter wat op gevonden te hebben, door de wielen van de wagons verplaatsbaar te maken, zodat minder tijd gepaard gaat met het vervoer. De vraag is nu echter, hoeveel olie Rusland aan Duitsland wenst te leveren.

Italië was voornamelijk aangewezen op het vervoer over zee, waardoor het vóór de oorlog per jaar ongeveer 25 millioen vaten kon importeren. Doordat thans de zeewegen door de Engelsen zijn afgesneden, is Italië aangewezen op het verbruik van de voorraden, die nog voorhanden zijn, en het produceren van een substituut, zoals Duitsland dat trouwens ook doet.

Bovendien produceert Albanië ook nog een 2 millioen vaten per jaar, doch sedert de Griekse veldtocht begon is ook het transporteren daarvan naar Italië gevaarlijk geworden, al zal dat nu misschien tijdelijk weer wat beter gaan. Ook wordt van Roemenië uit per trein olie gebracht, doch deze hoeveelheden hebben tot nu toe nog niet meer bedragen dan 250.000 vaten per maand en in ieder geval is men afhankelijk van de Duitse „vrijgevigheid".

Engelands trots in zijn koopvaardijvloot wordt slechts overtroffen door zijn afhankelijkheid van de vloot. Hier speelt het transport per tankschip een belangrijke rol. Bijna eenderde van de vooroorlogse Britse benodigdheden van 90 millioen vaten per jaar werden door de Middellandse Zee gevoerd, gedeeltelijk uit Roemenië, Irak en Nederlands-Indië.

De Britse tonnage van tankschepen, tezamen met die van Noorwegen, Nederland en België en Griekenland is ongeveer 8 millioen ton laadvermogen of **ongeveer de helft van het totale wereldtonnage.** Deze cijfers worden gegeven na ongeveer 800.000 ton afgetrokken te hebben voor de schepen die tot zinken zijn gebracht.

Voor de vele blijken van deelneming, ondervonden bij het plotselinge overlijden en de begrafenis van onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Maria Mercelina Leon
Wed. Eugenio Candido Ecury

betuigen wij langs dezen weg onzen oprechten dank.

FAMILIE S. N. ECURY — ERNST.
FAMILIE R. H. CH. v. HAAREN — ECURY.

BENEDICTIJNER-KLOOSTERS GESLOTEN.

Onlangs maakte de „Osservatore Romano" bekend, dat de Nazie-autoriteiten weder 10 kloosters van de Benedictijnen gesloten hebben en dat zij de evacuatie van zes andere bevolen hebben in Duitsland en in de door de Duitsers bezette gebieden.

Het Vaticaanse blad prijst de orde der Benedictijnen uitbundig en wel vooral op de grote verdiensten, die de orde zich vooral in Duitsland verworven heeft op het gebied van godsdienst en beschaving. De kloosters waren haarden van wetenschap, opvoeding en kunst.

FEUILLETON

DE MOORDENAAR VERMOORD.

29).

Met een gebaar beduidde monsieur Bouc, dat de drie conducteurs konden gaan.

— We moeten nog acht reizigers spreken, zei Poirot. — Vijf eerste-klas reizigers — prinses Dragiloff, graaf en gravin Andrenyi, kolonel Arbuthnot en den heer Hardman. Drie tweede-klas passagiers — miss Debenham, Antonio Foscarelli en de kamenier, fräulein Schmidt.

— Wie wil je het eerst spreken, den Italiaan?

— Wat zaag je over je Italiaan! Neen, we zullen beginnen met de top van de boom. Misschien wil madame la princesse zo goed zijn, ons een ogenblikje te geven. Breng die boodschap aan haar over Michel.

— Oui, monsieur, zei de conducteur, die juist de wagen verliet.

— Zeg haar, dat we haar in haar coupé verhoren als ze de moeite niet wenst te doen, hier te komen, riep monsieur Bouc.

Maar prinses Dragiloff sloeg dit af. Ze verscheen in de restauratie-wagen, boog licht haar hoofd en ging tegenover Poirot zitten.

Haar klein, pad-achtig gezicht leek nog geler dan de vorige dag. Ze was zeker lelijk, en toch, als de pad, had ze ogen als juwelen, donker en gebiedend, die latente energie verrieden en een geestkracht, die direct te voelen was.

Haar stem was diep, heel duidelijk, met een knarsende klank.

Ze sneed een zwierig excuus van monsieur Bouc af.

— U behoeft geen verontschuldigingen aan te bieden, messieurs. Ik hoor dat er een moord is geschied. Natuurlijk moet u alle reizigers ondervragen. Ik zal u gaarne alle mogelijke hulp geven.

— U is heel vriendelijk, madame, zei Poirot.

— Volstrekt niet. Het is een plicht. Wat wenst u te weten?

— Uw volledige voornamen en adres, madame? Misschien wilt u het liever zelf opschrijven?

Poirot bood een vel papier en potlood aan, maar de prinses wuifde ze weg.

— U kunt het zelf wel opschrijven, zei ze — Het is niets moeilijk: Natasja Sonja Dragiloff, Avenue Kéber, Paris.

— Reist u naar huis uit Constantinopel, madame?

— Ja. Ik heb in de Oostenrijkse Ambassade gelogeerd. Ik heb mijn kamenier bij me.

— Wilt u zo goed zijn, me een kort verslag te geven van uw bewegingen vanaf het diner gisteravond?

— Gaarne. Ik zei den conducteur, mijn bed op te maken, terwijl ik in de restauratie-wagen was. Ik ging dadelijk na het diner naar bed. Ik las tot elf uur, toen deed ik het licht uit. Ik kon niet slapen door rheumatische pijnen, waaraan ik lijd. Om ongeveer kwart over enen belde ik mijn kamenier. Ze masseerde me en las me voor tot ik slaperig werd. Ik kan niet precies zeggen wanneer ze me verliet. Het kan na een half uur geweest zijn, het kan ook later geweest zijn.

— Stond de trein toen al stil.

— De trein stond stil.

— Hoorde u niets — niets ongewoons in die tijd, madame?

— Ik hoorde niets ongewoons.

— Hoe heet uw kamenier?

— Hildegarde Schmidt.

— Is ze al lang bij u?

— Vijftien jaar.

— Acht u haar betrouwbaar?

— Absoluut. Haar familie komt van een landgoed van mijn overleden man in Duitsland.

— U is zeker wel eens in Amerika geweest, madame?

De plotselinge verandering van onderwerp deed de oude dame de wenkbrauwen optrekken.

— Verscheidene malen.

— Is u bekend geweest met een familie Armstrong — een familie waarin een tragedie geschiedde?

Met enige ontroering in haar stem zei de oude dame:

— U spreekt van vrienden van mij, monsieur.

— Kende u dr. Armstrong dan goed?

— Ik kende hem oppervlakkig, maar zijn vrouw, Sonja Armstrong, was mijn petekind. Ik was op vriendschappelijke voet met haar moeder, Linda Arden. Linda Arden was een groot genie, een van de grootste tragédiennes van de wereld. Als Lady Macbeth, als Magda, kon niemand haar evenaren. Ik was niet alleen een bewonderaarster van haar kunst, ik was haar vriendin.

— Is ze dood?

— Neen, neen, ze leeft nog, maar ze leeft volkomen teruggetrokken. Haar gezondheid is erg zwak; ze moet het grootste deel van de dag liggen.

— Er was, geloof ik, een tweede dochter?

— Ja, veel jonger dan mrs. Armstrong.

— En leeft zij?

— Zeker.

— Waar is ze?

De oude vrouw wierp hem een scherpe blik toe.

— Ik zou graag weten, welke bedoeling u met deze vragen hebt. Wat hebben ze te maken met deze quaestie — de moord in de trein?

— Het verband is dit, madame: De man, die vermoord is, is de man, verantwoordelijk voor de ontvoering en de daarna gevolgde moord op het kind van mrs. Armstrong.

— Ah!

Wordt vervolgd.